861/11

Den 14. februar 2011 blev i sag nr. 77.950:

xxxxx xxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har individuel pensionsforsikring i Danica Pension. Han klager over, at selskabet har afvist at tilskrive hans kapitalpension en årlig rente på 4,5 %.

Selskabet har anført, at det ikke er forpligtet til at forrente det opsparede beløb årligt med mindst 4,5 %. Selskabet henviser til, at der ved aftalens indgåelse er givet en ydelsesgaranti og ikke en rentegaranti.

I et bilag til klageskemaet har klageren bl.a. anført:

> "For god ordens skyld skal bemærkes, at vi måske ikke taler om det samme begreb og, at det er det, der er skyld i uenigheden? Jeg taler om min forrentning - DANICA om en ydelsesgaranti/kontooversigt af samme. Det vil fremgå af min anke, at jeg mener, at have bevis for en forrentning og ikke en ydelsesgaranti - et ord der aldrig er nævnt da jeg kontraherede med DANICA PENSION.
>
> I afslaget fra DANICA PENSION skriver de; '*at de giver en ydelsesgaranti, men ikke en rentegaranti!'* Det er en væsentlig pointe i min klage og argumentation - herom senere.
>
> Jeg vedlægger ligeledes kopi af brev af 17.09.96. Dette brev danner baggrund for mit valg af en kapitalpension hos selskabet. DANICA assurandøren skriver bl.a. i andet afsnit; '*Du er garanteret 4,5 % i rente af dit indestående, men også af de fremtidige indbetalinger af præmien etc.'* De 4,5 % er garanteret i et forhold på cirka 85 % af den til enhver tid betalte præmie. (De ca. 85 % fremkommer ved følgende regnestykke; 2410x100:2850) Bemærk, at der i brevet står RENTE og også af fremtidige indbetalinger!
>
> Hvis vi ser på ydelsesgarantien så er den opgjort til 1.366.237, men de forventer at jeg vil få udbetalt 1.632.553. Disse tal er kun medtaget i min klage, fordi den garanterede ydelsesga-

ranti hele tiden svinger i deres skrivelser til mig. (tilbud ca. 1.220.000, 1.359.502 pr. 010.07, osv.. - den er aldrig ens år efter år)

Jeg accepterer ved underskrift den 26.09.96 tilbuddet fra DANICA med særlig henvisning til Danica's brev af 17.09.96. (kopi vedlægges)

Min argumentation for at der er tale om en årlig minimums forrentning af min kapital underbygges efter min opfattelse yderligere, da jeg modtager DANICA's brev af 17.10.1996 (kopi vedlægges) hvor de i tredje afsnit skriver; '*En del af denne kontorente er garanteret (det henviser til de før omtalte ca. 85 %). Det betyder, at hvis renten falder og bliver mindre end garantien, så vil vi alligevel forrente deres pensionsordning med den garanterede rente'.* Det kan vel ikke siges tydeligere?

Bemærk, at Danica hele tiden taler/skriver om rente eller forrentning - de nævner intet om en ydelsesgaranti!

Skulle det mod forventning vise sig, at DANICA alligevel har retten på deres side, så vil jeg gerne vide hvordan jeg skal forholde mig til følgende:

1. Er det kun ved udløb i 2018, hvor jeg er fyldt 67 år, at DANICA's ydelsesgaranti gælder? Hvis ja til dette spørgsmål, hvordan skal jeg så forholde mig til følgende:
2. Under den forudsætning, at 'rentegarantien' vil ligge på tilsvarende niveau som i 2009 de kommende år, alternativt bare under min garanterede rentegaranti på 4.5 %, hvad vil ydelsesgarantien så udgøre, hvis jeg fx vil gå på efterløn som 62-årig (om 3 år) eller som folkepensionist som 65-årig (om 6 år)? Kan ydelsesgarantien opgøres i andre år end udløbsåret, selvom jeg hæver pensionen i utide - og hvis den kan, hvordan vil og kan DANICA sikre en reel og aktuel opgørelse, når jeg ikke i de årlige opgørelser kan se andre år end 2018? Hvordan kan jeg som kunde sikre, at det er gjort korrekt? Det er ret væsentligt, idet jeg som kunde, altid må have dette rette billede af min pension, for at kunne træffe et reelt valg - eller?
3. Hvis jeg dør før udløb, hvilken garanti har jeg så?

Sidst men ikke mindst føler jeg, at skulle ydelses garantien gælde til udløb (og kun til det), vil der reelt være tale om en tvangsbinding, og det mener jeg ikke på noget tidspunkt at have skrevet under på. Jeg tror ikke engang, at det vil være lovligt?"

Selskabet har over for nævnet i brev af 24/3 2010 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"**Afgørelse**
Danica Pension fastholder, at grundlagsrenten på 4,5% ikke er en garanti for, at den pågældende del af [klagers] opsparing forrentes med denne rente hvert år, men at der over hele ordningens løbetid samlet set er en forrentning svarende mindst til grundlagsrenten. Det fastholdes således, at der er knyttet en ydelsesgaranti til [klagers] pensionsordning og ikke en rentegaranti, hvorfor han ikke har krav på en årlig minimums forrentning på 4,5 %. For god ordens skyld skal vi oplyse, at en del [klagers] ordning er oprettet på 2,5 % grundlaget.

I klagen har [klageren] anført, at Danica Pension efter hans opfattelse er forpligtet til at yde en forrentning af det opsparede beløb på mindst 4,5 % p.a. Danica Pension skal heroverfor gøre gældende, at vi ikke i henhold til aftalegrundlaget er forpligtet til at yde en sådan årlig minimumsrente.

Forholdet er imidlertid det, at [klagerens] forsikring - i overensstemmelse med hvad der fremgår af vores breve fra september og oktober 1996 - er oprettet på et beregningsgrundlag, der som forudsætning for fastsættelse af ydelserne bl.a. indregner en gennemsnitlig forrentning af den opsparede reserve med 4,5 % - den såkaldte grundlagsrente. Den angivne forrentning er således allerede indregnet i de ydelser, som [klageren] er garanteret ved forsikringens udløb.

Danica Pension skal således understrege, at der derfor ikke er tale om, at vi yder en rentegaranti, men om, at Danica Pension giver en ydelsesgaranti. Vi skal endvidere henvise til afgørelserne U 2006.984V og U 2007.662Ø, hvor selskaberne fik medhold i, at der ikke var ydet en rentegaranti.

Kontorenten er den rente, pensionsopsparingen årligt bliver forrentet med, og kontorenten fastsættes for et år ad gangen. De enkelte års kontorente har ikke direkte betydning for de garanterede ydelser. Kunderne modtager altså stadig det, som de har krav på. Vi skal derfor fastholde, at det er en ydelsesgaranti, der er indeholdt i [klagerens] pensionsordning.

Til nærmere belysning af indholdet af Danica Pensions brev fra oktober 1996 kan vi oplyse, at Finanstilsynet i 1994 bestemte - gældende for alle pensionsselskaber, at grundlags- renten for nytegnede forsikringer fremover maksimalt måtte være på 2,5 %.

Begrænsningen blev indført i forbindelse med implementeringen af EU's 3. livsforsikringsdirektiv. Den maksimale grundlagsrente beroede bl.a. på det længerevarende internationale rentefald op gennem 1990'erne og skyldtes hensynet til det generelt formulerede lovkrav om, at livsforsikringsselskaber skal fastsætte deres tekniske grundlag med forsigtighed.

Ovenstående er således baggrunden for, at Danica Pension fra og med den 1. juli 1994 nedsatte den garanterede minimums forrentning til 2,5 %. Finanstilsynet har senere pålagt selskaberne at nedsætte den maksimale grundlagsrente yderligere.

Forhøjelser af indbetalingerne på bestående pensionsordninger er teknisk set nytegninger, og skulle derfor i princippet fra denne dato oprettes på det nye, lavere forrentede grundlag. Livsforsikringsselskaberne fik imidlertid adgang til, at forhøjelser af forsikringer i en overgangsperiode i et vist omfang kunne ske med den hidtil anvendte grundlagsrente, hvilket ligeledes beskrives i brevet fra den 17. oktober 1996. Finanstilsynet tillod således, at mindre præmieforhøjelser under visse omstændigheder kunne ske på den hidtidige grundlagsrente. Ydelserne på en pensionsordning med en grundlagsrente på 4,5 % er i sagens natur større end ydelser, der er beregnet på en grundlagsrente på 2,5 %.

Foranlediget af bemærkningerne i klagen kan vi oplyse, at en kontooversigt alene viser den aktuelle saldo, som består af indbetalinger og forrentning fratrukket omkostninger og betaling for risikodækninger. Den aktuelle saldo har i det væsentligste kun selvstændig betydning i forhold til opgørelsen af værdien i forbindelse med en udbetaling før det aftalte tidspunkt. Såfremt kontoens saldo på det aftalte udbetalingstidspunkt, fx ved pensionering, ikke er stor nok til at opfylde de garanterede ydelser, vil Danica Pension tilskrive yderligere, således at vi til enhver tid lever op til vores forpligtelser i form af de garanterede ydelser.

Kontoens saldo har derfor som udgangspunkt intet med de garanterede ydelser og prognosebeløb at gøre, idet det alene er grundlagsrenten der anvendes til beregning af de garanterede ydelser.

4. 77.950

Danica Pension kan på baggrund af [klagerens] forespørgsel oplyse, at der også er indeholdt en ydelsesgaranti i ordningen, hvis den tages ud som henholdsvis 62-årig og 65-årig, det vil sige før det aftalte tidspunkt. Ydelserne vil da være beregnet på baggrund af den samme gennemsnitlige garanterede forrentning som den nuværende garanterede ydelse ved alder 67 år.

Sammenfatning
Danica Pension skal således fastholde, at [klageren] ikke har krav på en årlig forrentning på mindst 4,5 %. Vi fastholder derfor, at der er en ydelsesgaranti og ikke en rentegaranti tilknyttet ordningen.

Danica Pension skal i den forbindelse bemærke, at en ydelsesgaranti bygger på nogle forudsætninger om blandt andet en gennemsnitlig forrentning over pensionsordningens løbetid med udgangspunkt i den såkaldte grundlagsrente. Grundlagsrenten er derfor ikke en garanti for, at opsparingen forrentes med denne rente hvert år, men at der over hele pensionsordningens løbetid samlet set vil være en forrentning svarende til mindst grundlagsrenten."

Hertil har klageren i brev af 12/4 2010 anført:

"1. Jeg fastholder, at jeg har indgået en bindende aftale med Danica's forsikringsmægler om en rentegaranti på min. 4,5 % af samtlige indbetalinger på min pension, uanset om Danica nu nævner endnu et nyt begreb; grundlagsrenten? Dette begreb har aldrig været nævnt i forbindelse med tegningen af min pension (se de nævnte breve fra Danica af 17.09.96 og 17.10.96). Jeg mener derfor, at Danica er forpligtet til at yde den garanterede minimumsrente.
2. Danica nævner (nederst s.1) citat; *'er oprettet på et beregningsgrundlag, der som forudsætning for fastsættelse af ydelserne bl.a. indregner en gennemsnitlig forrentning af den opsparede reserve med 4,5 % - den såkaldte grundlagsrente'.* I mine skrivelser af samme datoer som det Danica nævner, står der INTET om beregningsgrundlag, forudsætninger for fastsættelse af ydelserne etc. Det må åbenbart være nogle andre papirer Danica er besiddelse af, eller nogle andre forudsætninger som kunden ikke er klar over da han har skrevet under - ellers ved jeg ikke hvor disse ord er nævnt - ikke i mine skrivelser fra Danica.
3. Yderligere står der sjovt nok i brevet af 17.10.96, at hvis renten (læs renten) falder og bliver mindre end garantien (læs 4,5 %) - ifølge Danica gjorde den det i 2009, så vil vi alligevel forrente (læs forrente) Deres pensionsordning med den garanterede rente (læs rente)! Altså ikke et ord om grundlagsrente, ydelsesgaranti etc."

I brev fra selskabets assurandør til klageren af 17/10 1996 hedder det bl.a.:

"Som aftalt ved mit besøg hos dig, fremsender jeg hermed yderligere oplysninger om pensionsopsparingen.

Du er garanteret 4,5% i rente af dit indestående, men også af de fremtidige indbetalinger af præmien på 2.409,40 kr pr. mdr.

Den resterende del af præmien på 440,60 kr. pr. mdr. er du garanteret 2,5% i rente.

Du er GARANTERET en samlet udbetaling på:	51.038,-
	156.469,-

5. 77.950

1.016.194,-
\+ 142.536,-
1.366.237,-

Danica forventer, at du får udbetalt 1.632.553,- kr., da den reelle rente er højre end de garanterede renter, men det er en prognose.

Jeg håber, dette har belyst pensionstilbuddet yderligere, således du dermed kan acceptere tilbuddet fra Danica."

I brev til klageren fra selskabet af 17/10 1996 hedder det bl.a.:

"I forbindelse med at Deres pensionsordning er blevet ændret, vil jeg gerne gennemgå forholdene omkring forrentningen. Hele ordningen bliver forrentet med Danica Livs kontorente, som i 1996 er 5,3%.

En del af denne kontorente er garanteret. Det betyder, at hvis renten falder og bliver mindre end garantien, så vil vi alligevel forrente Deres pensionsordning med den garanterede rente.

Danica har indtil den 1. juli 1994 garanteret en minimumsforrentning på 4,5%. Efter henstilling fra Finanstilsynet er den garanterede minimumsforrentning herefter nedsat til 2,5%.

I perioden 1. juli 1994 til 1. juli 1996 har overgangsregler dog gjort det muligt at genoptage betalingen på præmiefrie ordninger på det grundlag, ordningen oprindeligt var tegnet.

Den nye minimumsforrentning får indflydelse på den bonus, vi tilskriver Deres pensionsordning, og på eventuelle stigninger i Deres indbetalinger.

Så længe kontorenten er højere end 4,5%, har ændringen af minimumsforrentningen altså ikke så stor betydning."

Selskabet har bl.a. påberåbt sig Østre Landsrets dom trykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 662, hvor det af landsrettens begrundelse og resultat bl.a. fremgår:

"Det forsikringstekniske beregningsgrundlag G82 regulerer sammenhængen mellem præmier og ydelser ud fra nogle beregningstekniske antagelser om forrentning, risiko og omkostninger, og hensigten og formålet med G82 er således at kunne fastlægge nogle garanterede ydelser ud fra den givne præmie eller omvendt. Den beregningstekniske rente, også kaldet grundlagsrenten, er med andre ord den rente, som ligger til grund for forsikringsydelsen. I G82 er den tekniske rente på 5% p.a., og da der heri er indeholdt et sikkerheds- og omkostningstillæg på 0,5%, er den rentemæssige forudsætning for beregning af ydelser i henhold til G82 på 4,5% p.a.
Landsretten lægger efter bevisførelsen til grund, at alle de sagen omhandlende forsikringer følger beregningsgrundlaget G82, og at G82 ikke i sig selv indebærer en rentegaranti på de løbende opsparinger, herunder opsparet bonus.
…
Landsretten finder på denne baggrund ikke grundlag for at anse det for godtgjort, at der på tidspunktet for aftalernes indgåelse er ydet sagsøgerne en rentegaranti som påstået.
…
Landsretten finder heller ikke, at de udsendte forsikringsoversigter med tilhørende bilag i form af orientering om forudsætninger for prognoserne og vejledning om læsningen af over-

sigterne er formuleret på en sådan måde, at sagsøgte kan anses at have ydet en rentegaranti som påstået. Landsretten har herved lagt vægt på, at der er tale om kompliceret information, som må læses i sammenhæng, at begrebet kontorente hele tiden har figureret i oversigterne med tilhørende bilag, og at der ikke er anvendt ord som rentegaranti i forbindelse med kontorenten. De skrivelser, som A i 1999 modtog fra forsikringsselskabet, kan ikke føre til et andet resultat.

…

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Nordea Pension Danmark, livsforsikringsselskab A/S, frifindes."

Nævnet udtaler:

Det følger af Østre Landsrets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 662, at der ikke kan udledes en rentegaranti af G82 grundlaget. Nævnet finder herefter at måtte tage udgangspunkt i, at der alene er givet en ydelsesgaranti, men ikke en rentegaranti i tilsvarende sager.

Efter sin gennemgang af sagen, herunder selskabets breve af 17/9 og 17/10 1996, finder nævnet, at der i det foreliggende materiale ikke er konkrete holdepunkter for, at selskabet skulle have afgivet et videregående tilsagn end en ydelsesgaranti.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

_____

Klager får ikke medhold.

Poul Sørensen